

PODATEK BANKOWY – CZAS NA ZMIANY

Pierwsze miesiące stosowania podatku od niektórych instytucji finansowych wskazują na występowanie jego negatywnych skutków dla gospodarki. Polegają one zwłaszcza na zaburzeniach na rynku międzybankowym i zmniejszeniu dostępności kredytów długoterminowych, co w szczególności będzie hamowało rozwój bankowości hipotecznej. Rozpoczyna się proces substytucji, polegający na wypieraniu kredytowania gospodarki przez finansowanie deficytu budżetowego.

Zgodnie z wcześniej wyrażanymi obawami, konstrukcja podatku zaburza dotychczasowe relacje biznesowe między bankami i ich klientami.

Jednocześnie odnotowujemy, że niektóre zapisy ustawy są sprzeczne z deklarowaną polityką rządu, gdyż prowadzą do ograniczenia dostępności taniego kredytu dla polskich przedsiębiorstw, obniżenia konkurencyjności polskich podmiotów za granicą (poprzez opodatkowanie aktywów zagranicznych oddziałów polskich banków) oraz utrudniają proces finansowania mieszkalnictwa (poprzez zastosowanie ogólnych zasad opodatkowania do banków hipotecznych).

Uznając prawo Państwa do nakładania obciążeń podatkowych na podmioty gospodarcze, należy dążyć do takiego kształtowania podatków, które nie będzie negatywnie wpływać na rentowność poszczególnych sektorów gospodarczych.

Rekomendujemy wprowadzenie zasadniczej zmiany w podatku bankowym, polegającej na oparciu podstawy opodatkowania na rzeczywistych wynikach finansowych działalności zamiast na sumie aktywów.

Uzasadnienie

Kilka miesięcy obowiązywania podatku bankowego pokazało, że instytucje finansowe podjęły działania w celu dostosowania sposobu swojego funkcjonowania do nowych obciążeń fiskalnych, a dochody budżetowe z tego tytułu będą istotnie niższe od pierwotnych założeń. Wysoki poziom obciążenia podatkowego spowodował, że banki podjęły działania dostosowawcze, zmierzające m.in. do zmiany oferty kredytowej, obniżenia oprocentowania depozytów, a także wzrostu zaangażowania w aktywa typu „tax-free”, jakimi stały się obligacje Skarbu Państwa. Nie są to zmiany sprzyjające realizacji strategii długookresowego, odpowiedzialnego rozwoju. W szczególności ograniczają wzrost stopy oszczędności oraz zachęcają do finansowania deficytu budżetowego kosztem kredytów gospodarczych. Podatek od aktywów stanowi również zagrożenie dla stabilności mniej rentownych instytucji finansowych. Ponadto, w ocenie podatników ustawa zawiera liczne nieprecyzyjne zapisy, które powodują niepewność rozliczeń podatkowych. Podatek wprowadził również nierówne zasady dla wszystkich instytucji finansowych, gdyż część z nich została z niego zwolniona. Próg kwotowy zwolnienia od podatku na poziomie 4 mld zł dla banków oraz 2 mld zł dla zakładów ubezpieczeń jest zdecydowanie zbyt wysoki w warunkach polskiego rynku finansowego. Narusza to równe zasady konkurencyjności na rynku finansowym. Z tych powodów warto już po kilku miesiącach dokonać przeglądu funkcjonowania podatku i zaproponować rozwiązanie, które będzie bardziej neutralne pod względem wpływu na strategię biznesowe banków i ich klientów.